

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Regio

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum
10 juni 2025

Kenmerk
DGBI-DR / 99352980

RT 0000107240

Bijlage(n)
4

nota
TER BESLISSING

Ruimtelijk Economische Visie

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Verzending aan de Tweede Kamer van de Ruimtelijk Economische Visie met de daarbijbehorende Kamerbrief en ondersteunende onderzoeken.

Geadviseerd besluit

- U wordt gevraagd om akkoord te gaan met de Kamerbrief en daarbij gevoegde Ruimtelijk Economische Visie.
- U wordt gevraagd om het aanbiedingsformulier voor de RFL van 17 juni te ondertekenen. Na behandeling in de MR van 20 juni worden bijgevoegde Kamerbrief, de visie en de ondersteunende onderzoeken naar de Tweede Kamer verzonden.

Kernpunten

- Het doel van deze visie is om richting te geven aan hoe we ruimte bieden voor economische dynamiek in tijden van verandering. Dit betekent voor nu en in de toekomst voldoende en kwalitatief goede ruimte voor bedrijvigheid op de juiste plek. Om zo het verdienvermogen te versterken, een aantrekkelijk vestigingsklimaat te creëren, nationale belangen te beschermen en een weerbare economie te borgen door een diversiteit aan economische functies. Hiermee bieden we niet alleen ruimte voor bedrijven, van klein tot groot, maar dragen we ook bij aan het leefklimaat in Nederland, de maatschappelijke vitaliteit in steden en brede welvaart.
- Belangrijkste opgave is hoe we de behoefte aan ruimte voor economie richting de toekomst vorm willen geven.
- In de visie kijken we vanuit economisch perspectief naar verdienvermogen in een constant veranderende economie. Om dit te duiden staan we stil bij de vier grootste trends en ontwikkelingen waartoe onze economie zich moet verhouden: productiviteitsgroei, digitalisering, verduurzaming en weerbaarheid in een open economie. En we schetsen de vraag naar

voldoende ruimte die nodig is om dit vorm te blijven geven richting de toekomst.

- We zetten in op het bieden van ruimte voor een dynamische, wendbare en weerbare economie door de ruimtelijke randvoorwaarden te borgen waarbinnen de economie zich kan ontwikkelen. Dit doen we door in te zetten op drie leidende principes:
 - Een samenhangend systeem op nationaal en internationaal niveau. Onze welvaart is afhankelijk van een samenhangend economisch systeem waarin ondernemers onderdeel zijn van nationale en internationale markten en netwerken. Daarvoor zijn bepaalde gebieden en functies van grote maatschappelijke waarde. Daarom zetten we in op het beschermen van:
 - De vijf energie intensieve industrieclusters
 - De brandpunten van onze onderzoeks- en innovatie ecosystemen
 - Bedrijventerreinen met unieke schaarse kenmerken of een belangrijke regio-overstijgende functie
 - Voldoende en diverse ruimte voor economische activiteiten in heel Nederland. Om duurzame economische groei te accommoderen is het hebben van ruimte voor diverse economische activiteiten van belang. Daarom zetten we in op:
 - Behoud van voldoende ruimte voor de economie en ruimtelijk compenseren
 - Beter benutten
 - Flexibiliteit inbouwen door schuifruimte te creëren
 - Strategisch uitbreiden
 - Productief ruimtegebruik
 - Regionale kenmerken centraal in economische ontwikkeling. Elke regio draagt op een andere manier bij aan het verdienvermogen en elke regio heeft een ander economisch potentieel. Om alle regio's te kunnen laten floreren sluiten we aan bij regionale kenmerken en kansen voor competitieve regio's.
- Met deze leidende principes als basis wordt voor vier werkmilieus een ruimtelijke strategie uitgewerkt. Deze werkmilieus zijn het industrieel milieus, productiemilieus, innovatiemilieus en stedelijk milieus. Ieder werkmilieu heeft verschillende verschijningsvormen en randvoorwaarden waarmee ze vragen om een eigen ruimtelijke strategie.
- Bij de ontwikkeling van regionale ruimtelijke strategieën zal in het vervolg deze Ruimtelijk Economische Visie richtinggevend zijn. Waarbij nationaal belang, dynamiek en regionale kenmerken leidend zijn. Om dit in de praktijk toe te passen is een vervolgstap op deze visie het opstellen van een Uitvoeringsagenda waarbinnen de samenwerking tussen het Rijk, decentrale overheden en bedrijfsleven cruciaal is.

Toelichting

- Met de Ruimtelijk Economische Visie wordt invulling gegeven aan het Regeerprogramma. Ook dient de visie als bouwsteen voor het hoofdstuk over economie in de Nota Ruimte.

- Tevens worden er een tweetal onderzoeken meegestuurd die ter ondersteuning aan de visie opgeleverd zijn. De notitie 'Actualisatie cijfers ruimte voor economie, analyse bedrijventerreinen en industrieclusters 2025' door Stec groep en het rapport 'Economisch perspectief op het clusteren van grootschalige bedrijfsvestigingen' door BCI (*bijlage volgt nog*).
- Deze visie zal binnen de bestaande budgettaire kaders van de beleidsverantwoordelijke departementen worden uitgevoerd.
- De visie is vanuit de CFL van 3 juni 2025 doorgeleid. Hierop zijn nog enkele redactionele punten gekomen vanuit VWS, LVVN, CPB, PBL en SZW. Deze zijn verwerkt in de definitieve versie die nu aangeboden wordt.
- De visie is tevens afgestemd met IPO, VNG en VNO NCW.
- Er wordt nog gewerkt aan een opgemaakte versie van de visie om te publiceren bij vaststelling.